

Til Stortingspolitikere i samtlige partier

Inkorporer CRPD i Menneskerettighetsloven!

Stortinget skal denne høsten behandle et forslag om å inkorporere funksjonshemmedekonvensjonen (CRPD) i Menneskerettighetsloven. Det er på høy tid at også vår konvensjon tas inn i loven. Vi oppfordrer alle partier til å stemme for representantforslag 8:118S (2018-2019). Forslaget har tolv punkter. Vi oppfordrer til støtte av samtlige. Her løfter vi fram forslag 1.

Menneskerettighetene er universelle og gjelder alle borgere. Funksjonshemmede utsettes for omfattende diskriminering. CRPD viser hvordan menneskerettighetene skal oppfylles også for funksjonshemmede. Derfor må CRPD inkorporeres i Menneskerettighetsloven.

Erfaringer både fra domstolene og kommunal praksis viser at CRPD ikke blir tillagt tilstrekkelig vekt. Norsk lov går foran. Det var nettopp dette, å gi konvensjoner forrang, som var Stortingets premiss for å vedta Menneskerettighetsloven i 1999. Det premisset må også gjelde for funksjonshemmedes menneskerettigheter. Ved å støtte forslaget gir dere et tydelig signal, og viser i handling, at funksjonshemmede borgere har samme verdi og rettigheter som alle andre i samfunnet.

Dette er en viktig sak fordi:

Formålet i Menneskerettighetsloven er å styrke menneskerettighetenes stilling i norsk rett. Det er ingen grunn til at dette ikke skal gjelde for funksjonshemmede, på lik linje med andre.

Å innarbeide konvensjonene i lovgivningen skaper et formelt grunnlag for bruk.

Stortinget behandlet innstillingen fra Menneskerettighetslovutvalget i 1999, og uttalte:

«Ei innarbeiding av ein eller fleire menneskerettskonvensjonar i lovgjevinga, vil skape eit formelt grunnlag for å bruke desse konvensjonane, og styrke konvensjonane si stilling.»

Funksjonshemmedes likestillingskamp er den glemte likestillingskampen.

Samfunnets syn på oss er at vi først og fremst er annerledes og har spesielle eller andre behov enn folk flest. Likestilling handler om menneskets rett til å være likestilt, til å ta egne valg og ha samme muligheter som andre. Folk flest tar friheten til å delta

i samfunnet som en selvfølge. Vår hverdag består av mange menneskeskapte hindringer og fordomsfulle holdninger. Konsekvensene er at vi ikke kan leve frie liv og delta på lik linje med andre i utdanning, arbeid, kultur og samfunn.

Diskrimineringen er grundig dokumentert. 125 frivillige organisasjoner i Norge har i Alternativrapporten til FN (2019) gitt et tydelig bilde av diskrimineringen. Forskningsrapporter, offentlige utredninger og erfaringstilbakemeldinger fra organisasjonene og tilsynsmyndighetene har i snart 50 år varslet klart og tydelig at funksjonshemmedes menneskerettigheter brytes ofte og systematisk i Norge.

Norge fikk i 2019 kraftig kritikk fra FN for alvorlige og systematiske brudd på menneskerettighetene. Tilsvarende kritikk er også gjentatte ganger uttrykt fra Diskriminerings- og likestillingsombudet, ikke minst i «*Ombudets rapport til FNs komité for rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne*», (2015). Ved å innarbeide konvensjonen i Menneskerettighetsloven vil Stortinget gå fra ord til handling, og anerkjenne at funksjonshemmedes likestilling handler om menneskerettigheter. CRPD vil bli lagt til grunn ved norske domstoler og brukt som rettskilde. CRPD får status i lovverket, på lik linje med kvinnekonvensjonen, barnekonvensjonen og andre sentrale konvensjoner.

FNs bærekraftsmål sier «Leave no one behind». Norge er opptatt av å innfri bærekraftsmålene. Menneskerettighetene har en sentral rolle. CRPD inn i loven gir troverdighet også internasjonalt.

Det er den politiske viljen som avgjør om og når likestilling blir en realitet for alle.

[lenke NHFs likestillingsstrategi \(kortversjon\)](#)

Tove Linnea Brandvik, forbundsleder i Norges Handikapforbund

Tamarin Varner, leder i Norges Handikapforbunds Ungdom